

Dosarul nr. 2r-508/19

Prima instanță: Judecătoria Căușeni sediul Ștefan Vodă (jud. M. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

25 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Svetlana Popruga, Irina Grigoroii și Alexandru Mițcul

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Svetlanei Popruga și Irinei Grigoroii împotriva notarului Svetlana Sîrbu cu privire la rezoluțiunea contractului de înstrăinare a imobilului cu condiția întreținerii pe viață

împotriva încheierii din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins, din lipsă de temei, demersul Svetlanei Popruga, Irinei Grigoroii și Alexandru Mițcul cu privire la desemnarea unui avocat din oficiu pentru apărarea intereselor lor și restituită cererea de apel depusă de Svetlana Popruga, Irina Grigoroii și Alexandru Mițcul, cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanții nu solicită repunerea în termen

constată:

La 26 octombrie 2018, Svetlana Popruga și Irina Grigoroii au depus cerere de chemare în judecată împotriva notarului Svetlana Sîrbu, intervenient accesoriu Primăria sat. Tudora r-nul Ștefan Vodă cu privire la rezoluțiunea contractului de înstrăinare a imobilului cu condiția întreținerii pe viață.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 839, 841, 844 alin. (1) Cod civil, au solicitat admiterea acțiunii și rezoluțiunea contractului de înstrăinare a imobilului cu condiția întreținerii pe viață din 21 ianuarie 2016.

Prin hotărârea din 8 aprilie 2019 a Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

La 11 iunie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Svetlana Popruga, Irina Grigoroii și Alexandru Mițcul au declarat apel împotriva hotărârii din 8 aprilie 2019 a Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă, solicitând admiterea acestuia, acordarea asistenței juridice garantată de stat, admiterea obiecțiilor asupra procesului-verbal, casarea hotărârii primei instanțe cu rejudecarea cauzei.

Prin încheierea din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins, din lipsă de temeii, demersul Svetlanei Popruga, Irinei Grigoroii și Alexandru Mițcul cu privire la desemnarea unui avocat din oficiu pentru apărarea intereselor lor.

A fost restituită cererea de apel depusă de Svetlana Popruga, Irina Grigoroii și Alexandru Mițcul, cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanții nu solicită repunerea în termen.

La 23 iulie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Svetlana Popruga, Irina Grigoroii și Alexandru Mițcul au declarat recurs împotriva încheierii din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, citarea avocatului din oficiu Valentin Chiriac, casarea încheierii instanței de apel cu repunerea în termen a cererii de apel.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o nefondată, neîntemeiată, ilegală, emisă cu încălcarea dreptului la apărare și aplicarea eronată a prevederilor art. 9, 22, 29, 119, 128, 227, 385-387 CPC.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 2 iulie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 114), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 23 iulie 2019 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins, din lipsă de temeii, demersul Svetlanei Popruga, Irinei Grigoroii și Alexandru Mițcul cu privire la desemnarea unui avocat din oficiu pentru apărarea intereselor lor și restituită cererea de apel depusă de Svetlana Popruga, Irina Grigoroii și Alexandru Mițcul, cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanții nu solicită repunerea în termen (f. d. 111-113).

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca justificată concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Svetlana Popruga, Irina Grigoroși și Alexandru Mițcul în afara termenului legal.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs va reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC potrivit cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la norma legală enunțată, instanța de recurs constată că dispozitivul hotărârii Judecătorei Căușeni sediul Ștefan Vodă a fost pronunțat la 8 aprilie 2019, prin urmare termenul de 30 de zile pentru depunerea cererii de apel, prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, a expirat la 8 mai 2019 (f. d. 100).

Cu toate acestea apelul împotriva hotărârii din hotărârii din 8 aprilie 2019 a Judecătorei Căușeni sediul Ștefan Vodă a fost depus de către Svetlana Popruga, Irina Grigoroși și Alexandru Mițcul numai la 11 iunie 2019, prin urmare cu depășirea termenului legal (f. d. 105-106).

Instanța de recurs notează că, deși dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat în lipsa Svetlanei Popruga și Irinei Grigoroși, faptul dat nu influențează termenul de depunere a apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Or, legiitorul, prin dispozițiile art. 362 CPC, nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de data recepționării copieii dispozitivului hotărârii primei instanțe sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

De altfel, se va menționa că actele cauzei denotă indubitabil că Svetlana Popruga și Irina Grigoroși cunoșteau despre existența și examinarea cauzei în prima instanță, or, însuși ele au depus prezenta cerere de chemare în judecată împotriva notarului Svetlana Sîrbu, solicitând totodată și examinarea cauzei în lipsa lor.

Ca urmare, Svetlana Popruga și Irina Grigoroși având la cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, trebuiau să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională, cât și CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

Pe cale de consecință se va menționa și faptul că, deși cererea de apel a fost depusă tardiv, o solicitare cu privire la repunerea apelului în termen, în ordinea stabilită la art. 116 CPC, Svetlana Popruga, Irina Grigoroși și Alexandru Mițcul nu au înaintat, o astfel de cerere urmând a fi depusă în instanța de apel, competentă de a o examina și nu în instanța de recurs, care nu are această competență.

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă legalitatea încheierii din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Svetlana Popruga, Irina Grigoroși și Alexandru Mițcul ca fiind depusă în afara termenului legal.

În această ordine de idei se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată cu privire la tardivitatea apelului depus de Svetlana Popruga, Irina Grigoroși și Alexandru Mițcul este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale,

având în vedere că admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimaților la un proces echitabil.

Pe de altă parte, instanța de recurs, prin prisma dispozițiilor art. 77 CPC, care prevede că instanța judecătorească solicită oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat desemnarea unui avocat pentru parte sau intervenient dacă domiciliul pârâtului nu este cunoscut, în condițiile art. 306, 316 și 278⁶ și în alte cazuri prevăzute de lege, constată că instanța de apel corect a respins demersul depus de Svetlana Popruga, Irina Grigoroși și Alexandru Mițcul cu privire la desemnarea unui avocat din oficiu pentru apărarea intereselor lor.

Or, solicitarea Svetlanei Popruga, Irinei Grigoroși și Alexandru Mițcul nu întrunește condițiile pentru sesizarea oficiului teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat cu privire la desemnarea unui avocat din oficiu, nefiind invocate temeiurile care le-ar acorda dreptul la asistența juridică garantată de stat și nu au prezentat probe în susținerea acestei solicitări.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurenți sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Svetlana Popruga, Irina Grigoroși și Alexandru Mițcul.

Se menține încheierea din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Svetlanei Popruga și Irinei Grigoroși împotriva notarului Svetlana Sîrbu cu privire la rezoluțiunea contractului de înstrăinare a imobilului cu condiția întreținerii pe viață.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari